

Government Medical College

Surat

The Kindle

Year 2017-18
Bulletin :2

Wise calm
funny smart
creative
beautiful
careful funny
aware lovely
patient

creative
wise shy strong
funny cool
powerful calm
glad aware
nice brave
popular great
loved mysterious
peaceful patient
careful
positive
warm-hearted
an artist happy
important
honest skillful
fit smart
special
helpful kind

calm powerful expert
witty clever excellent
patient happy
shy cool
cool glad
creative
calm
special
fit
superb
inventive
subtle
positive
reliable smart
cool patient
creative
resourceful
careful
powerful
perfect brave
splendid important
distinguished virtuous
outstanding
great
calm
superb honest
practical
upright
wise shy
helpful happy
reliable smart
careful
heavenly smart
important
positive
creative
powerful
inventive
talented
subtle
famous
well-known
warm-hearted
lucky successful
special
inventive
helpful
joyful
addictive
powerful calm
shy happy
well-known fit
patient

inventive
funny
outstanding
positive nice
talented
renowned
brave
shy cool
creative
mysterious
warm-hearted
positive joyful
important
positive wise
inventive
talented subtle
famous
well-known nice
warm-hearted
lucky successful
special
inventive
helpful
joyful
addictive
powerful calm
shy happy
well-known fit
patient

wise
talented
subtle
heavenly
positive
nice
shy beautiful
upright
addictive calm
outstanding
helpful cool
prominent

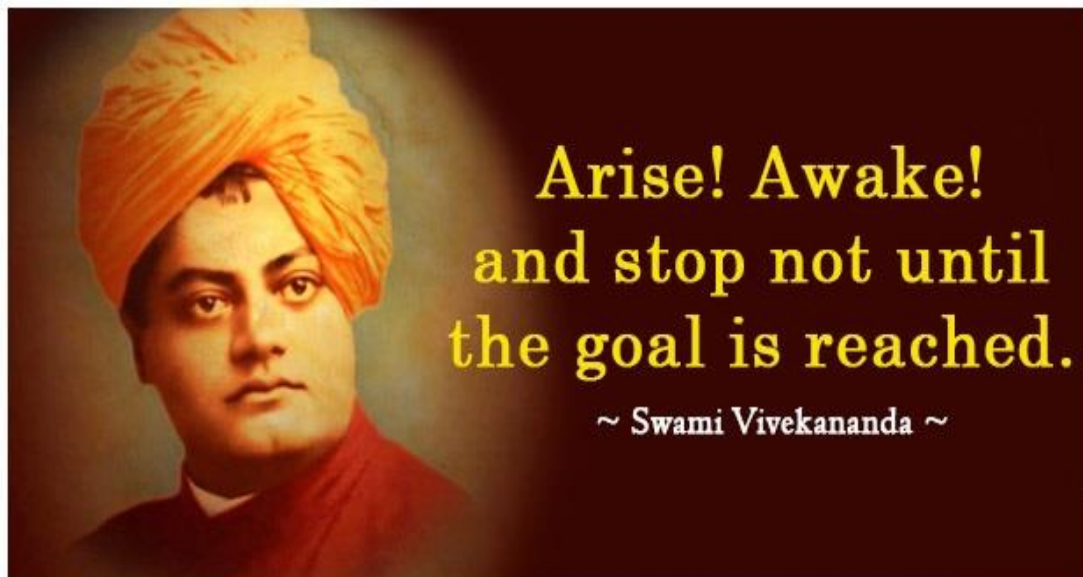
I can be EVERYTHING!

Dr. J. M. Brahmbhatt
MS Surgery, MCh(Plastic Surgery)
Government Medical College, Surat.

Welcome to Government Medical College, Surat and to one of the best University of Gujarat.. Our mission is high quality education, research and service! Our mission as an institution is to teach with creativity and dedication, to heal with quality and compassion, and to inspire discovery and innovation with integrity and resolve! We have outstanding and dedicated faculty in the College. Our ideals, partnerships, and unique opportunities enable each of us to live up to the mission. We look forward to supporting the personal and professional growth of our graduate & post-graduate students, faculty members as well as our medical fraternity. I am sure, you have many great and exciting years ahead of you! Everyone has a talent and so do you. Let it shine out...that's all you have to do...!

Enjoy this time—it is fun! Be courteous & supportive to one another, to your patients & to yourselves. We hope you enjoy your journey as you prepare for your future medical career. I wish you all the best for brilliant future!

OPENING NOTE .....

Dr. Latika Shah

M.D. (Pathology)

M.D. (Microbiology)

Editor

Somebody has truly said that preparing a magazine is like making a one full movie. There are so many things to be worked out in detail before you really go to the floor. Making a magazine knowledgeable and entertaining and enjoyable is a tough task. To make all the reader happy about topics, and simultaneously trying to give new information to the audience is a challenging task. We can only hope that you would like to read.

Once again on behalf of the members of executive committee, we extend a warm welcome to all first year MBBS students.

Once again thank you so much for your attendance and support or interest in the e magazine...

Happy reading.....

Keep Smiling...

THE
FUTURE
STARTS
TODAY

Review Board

Patrons

Dean Superintendent
Dr. JayeshBhrahmbhatt

Dr. M. K. Vadel

Co-Patrons

Dr. DharitriParmar

Dr. Jaymin Contactor

Magazine Committee

Dr. DharitriParmar
Dr. Madakini Patel
Dr. Purvi Desai
Dr. Latika Shah
Dr. VipulChaudhari

**TEAMWORK
DIVIDES THE TASK
&
MULTIPLIES THE
SUCCESS**

2022

Faculty Members Of Government Medical College, Surat.

Sr . No	Department	Designation	Name of Teacher	
1		Dean	Dr. J. M. Bhrahmbhatt	
2	Anatomy	Professor	Dr. Alka Udaniya	
3		Assoc. Professor	Dr. B V. Umarvanshi	
4			Dr. Minakshi Modi	
5			Dr. D.S.Patil	
6			Dr. Vipul D. Patel	
7			Dr. Jayashree Patel	
8			Asstt. Professor	Dr. Rashweta Patel
9		Dr. Bhadresh Prajapati		
10		Dr. Chintan Bhatt		
11		Dr. Sweta Desai		
12		Tutor	Dr. Ketan Chauhan	
13			Dr. Dhara V. Patel	
14			Dr. Astha Jain	
15		Biochemistry	Professor	Dr. S M. Patel
16	Assoc. Professor		Dr. Puneet Saxena	
17			Dr. Piyush Tailor	
18	Asstt. Professor		Dr. Alok Parekh	
19			Dr. Manisha Baraiya	
20			Dr. Sarita H. Patel	
21	Tutor		Dr. Archana Gupta	
22			Dr. Bharti Baxi	
23			Dr. Rohan Rana	
24			Dr. Sarita J. Mangukiya	
25	Physiology	Professor	Dr. Dharitri Parmar	
26		Assoc. Professor	Dr. Neeta Bachlaus	
27			Dr. S J. Chaudhri	
28			Dr. Alpana Mathur	
29			Dr. Rajeshri Bodat	
30		Asstt. Professor	Dr. Swapna Apte	
31			Dr. Rini Tekariwal	
32			Dr. Hetal Thakar	
33			Dr. Hemangini Chaudhari	
34			Tutor	Dr. Payal Dangar
35				Dr. Hina Chaudhari
36		Dr. Kalpan R. Desai		
37		Dr. Dipti Thakur		
38			Dr. Khushbu Patel	
39		Pathology	Professor	
40			Assoc. Professor	Dr. M. M. Patel

41			Dr. V. M. Bhagat
42			Dr. R. N. Hathila
43			Dr. BhavnaGamit
44			Dr. ArpitaNishal
45			Dr. Sharmistha Patel
46		Asstt. Professor	Dr. Komal Patel
47			Dr. Pinal Shah
48			Dr. Prashant R. Patel
49			Dr. Deepashikha Dave
50			Dr. Archna Patel
51			Dr. Suresh Padasala
52		Tutor	Dr. Chandani Patel
53			Dr. Mubin Patel
54			Dr. Pinkal Shah
55			Dr. Pallavi A. Chaudhari
56		Professor	Dr. N. D. Kantharia
57			Dr. PritiYadav
58		Assoc. Professor	Dr. Chetna Patel
59			Dr. Chetan Acharya
60			Dr. Anita Sinha
61		Asstt. Professor	Dr. Jayeshree Patel
62	Pharmacology		Dr. MayurChaudhari
63			Dr. B. Divakar
64			Dr. Rahul Chaudhari
65			Dr. Manoj Halpati
66		Tutor	Dr. AshishZala
67			Dr. Nrupal C. Patel
68			Dr. Neha D. Patel
69			Dr. Brijal S. Patel
70		Professor	
71		Assoc. Professor	Dr. Geeta Vaghela
72			Dr. B. M. Jha
73	Microbiology		Dr. TanviSukharamvala
74		Asstt. Professor	Dr. Latika Purohit
75			Dr. Sangita Rajdev
76		Tutor	Dr. DipalJethva
77		Professor	Dr. Ganesh Govekar
78		Assoc. Professor	Dr. Chandresh Tailor
79	Forens. Medi.	Asstt. Professor	Dr. Jignesh Patel
80			Dr. PareshChandegara
81		Tutor	Dr. PikeshModi
82		Professor	Dr. Tinkal Patel
83	Medicine		Dr. AshvinVasava
84		Assoc. Professor	Dr. P. Z. Vadiya
85			Dr. K N. Bhatt
86			Dr. AmitGamit

87			Dr. M G. Solu
88			Dr. VivekGarg
89			Dr. ShwetaGamit
90			Dr. Ashish R. Patel
91		Asstt. Professor	Dr. SohamCjhaudhari
92			Dr. KunjanChaudhari
93			Dr. Arvindkumar Sharma
94			Dr. Priyanka Modi
95			Dr. MukeshSumra
96		Professor	Dr. Vijay Shah
97			Dr. Kirti Mehta
98		Assoc. Professor	Dr. SangitaTrivedi
99			Dr. JigishaPatadia
100			Dr. Sanjeev Rao
101	Pediatrics		Dr. Manish Sharma
102			Dr. KhushbuChaudhari
103		Asstt. Professor	Dr. Ankur Patel
104			Dr. Priti Patel
105			Dr. PrashantKaria
106			Dr. PinakiniSolanki
107	Pediatrics (P.P.U.)	Asstt. Professor	Dr. DarshanChauhan
108		Professor	Dr. M. Z. Patel
109	T.B.	Assoc. Professor	Dr. ParulVadgama
110		Asstt. Professor	Dr. KhyatiShamaliya
111		Professor	Dr. D. D. Umrigar
112	Skin & V.D.	Assoc. Professor	Dr. BrijeshParmar
113		Asstt. Professor	Dr. Yogesh Patel
114		Professor	Dr. Rutambhara Mehta
115	Psychiatry	Assoc. Professor	Dr. Kamlesh Dave
116			Dr. Dimple Dadarwala
117		Asstt. Professor	Dr. PradhyumanChaudhary
118		Professor	Dr. M. K. Vadel
119		Assoc. Professor	Dr. B. V. Ukani
120			Dr. Purvi Desai
121			Dr. Anju Sharma
122	Radiodiagnosis	Asstt. Professor	Dr. DaxaChavda
123			Dr. HinalBhagat
124			Dr. Priyesh Patel
125			Dr. HemaniBalat
126		Tutor	Dr. KanchanKshirsagar
127		Professor	1
128			Dr. NimeshVerma
129	Surgery		Dr. Divyang Dave
130		Assoc. Professor	Dr. BeenaVaidya
131			Dr. SandeepKansal

132			Dr.MukeshPancholi
133			Dr. Jignesh Shah
134			Dr. Pravin Sharma
135			Dr. Jignesh Patel
136			Dr. HardikAstik
137			Dr. Kalpesh D. Vadodariya
138			Dr. Ankit R. Rathwa
139			Dr. Manish Chaudhri
140		Asstt. Professor	Dr. AlpeshParmar
141			Dr. DevendraChaudhari
142			Dr. Prakash Patel
143			Dr. Tejash Patel
144			Dr. Viral Shah
145			Dr. Ashish Desai
146		Professor	Dr. Hari Menon
147		Assoc. Professor	Dr. Anshul Gupta
148			Dr. Jignesh Patel
149			Dr. Manish Patel
150	Orthopeadic	Asstt. Professor	Dr. Nitin Chaudhari
151			Dr. Swapnil Nagle
152			Dr. Sunny Sethna
153			Dr. Parimal Patel
154		Professor	Dr. J. C. Vasava
155			Dr. Harsha Patel
156		Assoc. Professor	Dr. BansariKanthariya
157			Dr. Neeta Kavishvar
158			Dr. Sunaina Patel
159	Anesthesiology		Dr. Jignasa Patel
160		Asstt. Professor	Dr. Nidhi Patel
161			Dr. NeelamParmar
162			Dr. Shweta A. Patel
163			Dr. Tejal A. Chaudhari
164		Tutor	Dr. Krupali Patel
165		Professor	Dr. GunvantParmar
166		Assoc. Professor	Dr. Darshna Dave
167		Asstt. Professor	Dr. MitulBhut
168	Dentistry		Dr. Rital Patel
169		Tutor	Dr. StutiJhala
170			Dr. ApexaRana
171		Professor	Dr. RaginiVarma
172		Assoc. Professor	Dr. Saral Bhatia
173			Dr. Anjani Shrivastava
174	Obst. & Gynac.		Dr. DhvaniDeasi
175			Dr. GunvantVaishnav
176		Asstt. Professor	Dr. JagrutiAnavadiya
177			Dr. NeelamPrajapati

178			Dr. Falguni Patel
179			Dr. KedarTrivedi
180			Dr. AmishaGheewala
181	Anti M.O.	Asstt. Professor	Dr. Ekta Patel
182			Dr. Minal R. Chaudhari
183	M.C.H.O.	Asstt. Professor	Dr. ParulUdhnawala
184	E.N.T.	Professor	Dr. Jaimeen Contractor
185		Assoc.Professor	Dr. IlaUpadhya
186		Asstt. Professor	Dr. Rahul Patel
187			Dr. AnandChaudhari
188	Commu. Medi.	Professor	
189		Assoc. Professor	Dr. MohuaMoitra
190			Dr. AbhayKavishvar
191			Dr. Harshad Patel
192		Asstt. Professor	Dr. M. H. Momin
193			Dr. Anjali Modi
194			Dr. SukeshaGamit
195		A.p. cum Epidem	Dr. MamtaraniVerma
196		Tutor	Dr. Jayant Patel
197			Dr. Hiteshree Patel
198			Dr. ChintanGamit
199	Dr. Hitesh Bhabhor		
200	R.H.T.C.	M.O.A.P.	Dr. Rahul Damor
201			Dr. ShaileeVyas
202	U.H.T.C.	M.O.A.P.	Dr. M. A. Patni
203			Dr. VipulChaudhari
204	Rome	Assoc. Professor	Dr. J. K. Kosambia
205	Rome	Asstt. Professor	Dr. N. T. Chauhan
206	Ophthalmology	Professor	Dr. PritiKapadia
207		Assoc. Professor	Dr. TruptiSolu
208		Asstt. Professor	Dr. Shivani Patel
209			Dr. Rishi Mathur
210	N.P.C.B.	Assoc. Professor	Dr. Kunjan Patel
211	N.P.C.B.	Asstt. Professor	Dr. Isha Patel
212		Assoc. Professor	Dr. NishaBarot
213		Professor	Dr. A. N. Pandya
214	I.H.B.T.	Assoc. Professor	Dr. MayurJarag
215		Asstt. Professor	Dr. Jitendra Patel
216	E.M.S.	Professor	Dr. P. B. Gupta
217		Assoc. Professor	Dr. Devang Desai (Part Time Contract Basis)
218	Neurology	Professor	
219		Assoc. Professor	Dr.PareshZazmera
220	Neurosurgery	Assoc. Professor	Dr. MehulModi
221	Admin. Officer	Dean Office	Mr. M. M. Chaudhari
222	Accou. Officer	Dean Office	

Know our Teachers

Sr.No	Physiology Department Details			
1	Name Of Department	Physiology		
2	Teaching Staff Details	Sr. No	Name	Designation
		1	Dr. Dharitri Parmar	Professor and HOD
		2	Dr. Neeta Bachlaus	Associate Professor
		3	Dr. Snehlata Chaudhari	
		4	Dr. Alpana Mathur	
		5	Dr. Rajeshri Bodat	
		6	Dr. Hetal Thakar	Assistant Professor
		7	Dr. Swapna Apte	
		8	Dr. Rini Tekriwal	
		9	Dr. Hemangini Chaudhari	
		10	Dr. Payal Dangar	Tutor
		11	Dr. Hina Chaudhari	
		12	Dr. Kalpan Desai	
		13	Dr. Dipti Thakur	
14	Dr. Khushbu Patel			
3	Departmental Facilities	Lecture Hall	200 people sitting capacity	
		Seminar Room	1 x 36 Sq.Mt, 15 sitting capacity	
		Demonstration Rooms	2 x 60 Sq.Mt, 75 sitting capacity	
		Practical Hall	90 sitting capacity	
		Laboratories	Hematology lab, Experimental lab, Clinical lab, Mammalian lab, Research lab	
		Departmental library	For all teaching staff & Students	
4	Departmental CME, Workshop	CME on Sleep Apnea & it's Management.		
5	Departmental Social Services, Community Services	Our department is affiliated with hemophilia lab at new civil hospital, Surat		
6	Departmental Future Vision	To establish fully functioning sleep lab		
7	Carrier Option or any academic progress after post graduate in your subject.			
After post graduation in Physiology students can go for <ul style="list-style-type: none"> • Teacher in any Medical College • Research • Clinical practice • Electrophysiological studies • Sleep lab • DM (Immunology) 				

Sr.No	Biochemistry Department Details					
1	Name Of Department	Biochemistry				
2	Teaching Staff Details	Sr. No	Name	Designation		
		1	Dr. S M. Patel	Professor		
		2	Dr. PuneetSaxena	Assoc. Professor		
		3	Dr. Piyush Tailor			
		4	Dr. Alok Parekh			
		5	Dr. ManishaBaraiya	Asstt. Professor		
		6	Dr. Sarita H. Patel			
		7	Dr. Archna Gupta			
		8	Dr. BhartiBaxi	Tutor		
		9	Dr. Rohan Rana			
		10	Dr. Sarita J. Mangukiya			
				11	Manhar Patel	Lab Technician
				12	Mahesh Patel	
		13	SandipGoyal			
3	Departmental Facilities	Lecture Hall	200 people sitting capacity,shared with Physiology			
		Seminar Room	1 x 30 Sq.Mt, 20 sitting capacity			
		Demonstration Rooms	2 x 60 Sq.Mt, 75 sitting capacity			
		Practical Hall	90 sitting capacity			
		Research laboratory	With store, separate space for PCR, PAGE, Chromatography, Electrophoresis, Reagent preparation			
		Clinical Laboratory	With Store and toilets			
		Staff Rooms	For all teaching and non-teaching staff			
4	Departmental CME &Workshop	1 (CME2014 was held on 27-09-2014 on impact of NABL on current practice of laboratory medicine)				
5	Departmental Social Services, Community Services	Participation in Outreach blood testing programmes.				
6	Departmental Future Vision	Complete automation in laboratory, e-Learning.				
7	Carrier Option or any academic progress after post graduate in your subject.					
	<ul style="list-style-type: none"> Teaching post Clinical chemistry laboratory Corporate laboratory Research institutes 					

Sr.No	Anatomy Department			
1	Name Of Department	Anatomy		
2	Teaching Staff Details	Sr. No	Name	Designation
		1	Dr. Alka Udaniya	Professor
		2	Dr. B V. Umarvanshi	Assoc. Professor
		3	Dr. Minakshi Modi	
		4	Dr. D.S. Patil	
		5	Dr. Vipul D. Patel	
		6	Dr. Jayashree Patel	Asstt. Professor
		7	Dr. Rashweta Patel	
		8	Dr. Bhadresh Prajapati	
		9	Dr. Chintan Bhatt	
		10	Dr. Sweta Desai	
		11	Dr. Ketan Chauhan	Tutor
		12	Dr. Dhara V. Patel	
13	Dr. Astha Jain			
3	Departmental Facilities	Departmental Library-cum-Seminar Room	1 x 35 sq.m , 20 sitting capacity	
		Demonstration Rooms	2 x 72 sq/m & 53 sq/m , 75 Students sitting capacity	
		Lecture Hall	1 x 200 sitting capacity	
		Dissection Hall	1 x 150 260 sq. m	
		Embalming room	1 x 39 sq. m.	
		Cold room/cooling cabinets	6 x 2.77 m x 1.83 m x 2.46 m	
4	Departmental CME & Workshop	CME on “ Anatomical aspects of congenital Heart Diseases” on 2nd April 2016.		
5	Departmental Social Services, Community Services	Motivate people for body donation.		
6	Departmental Future Vision	e-Learning for students.		
7	Carrier Option or any academic progress after post graduate in your subject.			
	<ul style="list-style-type: none"> Teaching post 			

Achievements:

- Under the Auspices of NESCON, a state level quiz was organised at BJMC Ahmedabad on 6th May. 2nd year PG Student of Pulmonary Medicine Dr Sabri stood 3rd in that Quiz and was awarded a prize worth of Rs 50,000.

- Team GMC Surat started for serving heavy rain affected areas in Flood of South Gujarat.

Co-Curriculum Activities:

Academics

- **Tobacco cessation training workshop successfully conducted by Dept. Of Psychiatry GMC, Surat. (Date: 21/5/2017)**

- **Induction/ orientation program for New PG Entrants at GMC, Surat.**

Extra-Curricular Activities:

- **Celebrating World haemophilia Day (17th April) & Foundation Day (24th April) of Haemophilia Center at New Civil Hospital, Surat with Hon. MLA Shri Harsh Sanghaviji and members of Haemophilia society, patients and their parents!**

- **World Environment Day (5/6/2017) celebrations at GMCS with 350 tree plantations with Hon. MP C R Paatil Sir, faculties & students!**

- **International Yoga Day Celebration (21st July 2017) at GMC Surat with Students, Faculties of Physiotherapy & Medical College.**

- **3rd anniversary of clubfoot clinic at NCH, Surat celebrated (Date: 25/4/2017) in Orthopaedics OPD in presence of children and parents.**

- **Doctors' Day Celebration. Government Medical College, Surat. Got THREE SPECIAL MUG on this blood donation day from WHO. With this year slogan Give blood - Give Now - Give often**

- **World Breastfeeding week and ORS week celebrations at GMCS & NCHS!**

- **Breastfeeding awareness rally by GMCS staff members!**

- **Conducted Stress Management lecture for MBBS students in which briefly discussed many areas like Time Management, handling relationship issues, study skills, assertiveness and role of Yoga and meditation.**

Student Corner

રિલેશનશીપ નું મહત્વ

બધાને જીવન માં પોતાના દુઃખસુખ કેહવા, પોતાની વેદના દૂર કરવા એક જીવનસાથીની જરૂર હોય છેજ્યારે આજનો યુવા ભૌતિક સુવિધા થી આકર્ષિત થઈને કારકિર્દી ને વધારે મહત્વ આપી રહ્યો છે ત્યારે જીવન માં એક સારા રિલેશનશીપ ની અગ્રીમ અવત્યતા બધાએ જાણવી ખુબ જરૂરી બને છેસાચો પ્રેમ મેળવવો મુશ્કેલ છે તે જીવનને પરિપૂર્ણ કરે છે રહી વાત કારકિર્દી ની તો તમે વધારે અને વધારે મહાત્વાકાંક્ષી બનશો અને સાચો સંતોષ તમને ક્યારેય પ્રાપ્ત નહિ થાય.સચિન તેંડુલકર ની ધર્મપત્ની નું ઉદાહરણ લઈએ તો તેને પોતાના પતિનો સાથ આપવા,પતિ પોતાનું કાર્ય જાળવી રાખે તે માટે પોતાનું કરીયર છોડી દીધું.અંતે તો સારા કરીયર નું કોઈ મહત્વ જ નથી જ્યારે તમારી પાસે કોઈ જીવનસાથી ના હોય સુખદુઃખ સાંભળવા માટે.

કારકિર્દીનું મહત્વ

આજના યુવાનોને જો કોઈ મોટી સમસ્યા હોય તો તે છે કારકિર્દી અને સંબંધમાંથી કોઈ એકની પસંદગી. મારું એવું માનવું છે કે એમાંથી કારકિર્દી સારો વિકલ્પ છે કારણ કે કારકિર્દી માટે તો પાંચ-છ વર્ષ હોય છે જ્યારે સંબંધ નિભાવવા માટે આખી જિંદગી પડી છે અને પાછું સાથે સાથે એ ન ભૂલવું જોઈએ કે જે સંબંધી ,સ્વજન આપણને સૌથી વધુ સુખી કરી શકે છે તે સૌથી વધુ દુઃખી કરી શકે છે અને આપણને નિરાશા ના ક્રવામાં ઘડેલી દે છે પછી કોઈપણ કામમાં મન જ નથી લાગતું અને આપણે લીધેલો નિર્ણય કે સંબંધ અને કારકિર્દી સાથે નિભાવીશ એના પર પાણી ફરી વળે છે અને પરિણામ એ આવે છે કે સંબંધ પણ નથી રહેતો અને આપના સપના પાણીમાં તરતી કાગળની હોળીની માફક ડૂબી જાય છેઆપણે સારી કારકિર્દી બનાવવા માટે લીધેલું પ્રાથમિક શિક્ષણ અને તે માટે લીધેલા 10 થી 12 વર્ષ બધું વ્યર્થ નીવડે છે કારકિર્દી બનાવવાની ઉંમર હોય ત્યારે વિદ્યાર્થીએ એના પુસ્તકને પ્રેમ પ્રથમ કરવો જોઈએ,જેનાથી તે સફળતાઓના શિખરો સર કરી સકે.એક સારી કારકિર્દી બનાવવાથી આપણને માતાપિતા ના સપના પૂરી કરી એનું ન ચૂકવી સકાય તેવું ઋણ ચૂકવવાનો અવસર મળે છે યુવાનોને એક જ વાત કહેવી છે કે ખોટા સંબંધોની સાંકળમાં ન ફસાય અને કારકિર્દી તરફ ધ્યાન વધુ આપે.સંબંધો કે પ્રેમ એ પાંજરા જેવો છે તે ભલે સોનાનું પાંજરું હોય કે લોખંડનું તે પંખીની જે પાંખોની ક્ષમતા કે ખૂલ્લા ગગન માં ઉડવાની શક્તિ ને તે નકામી કરી નાખે છે.કંઈક કરી બનાવવા માટે કે મેળવવા માટે કંઈક ખોવું પડે છે તેટલા માટે કારકિર્દીની ઉંમરમાં ખોટી લાગણીના સંબંધો કે પ્રેમ માં ન પડતા માતાપિતા ના સંબંધ સાચવવા માટે કે જે સાચા છે તેની માટે સારી કારકિર્દી બનાવવા તરફ ધ્યાન રાખવું જોઈએ

By : Sumaiya Kothari
Batch 93

By :JaydeepDhebariya.
Batch No : 95

વરસાદ

- ડો.જય રાવલ

ચારે બાજુ સાંબેલાધાર વરસાદ પડી રહ્યો હતો. આજે વરસાદ જાણે તેના પરથી તમામ નિયંત્રણો ઉઠાવી લીધા હોય તે રીતે વરસી રહ્યો હતો. પવન ની લહેરો વાતાવરણ ની શીતળતા માં વધારો કરી રહી હતી. વાદળોના ગડગડાટ અને વીજળીના ચમકારા વાતાવરણ ના રૌદ્ર સ્વરૂપ માં વધારો કરી રહ્યા હતા. વરસાદની હેલી માં ભીંજાયેલી માનવઆકૃતિઓ વરસાદથી બચવા આશરો શોધી રહ્યા હતા. આવમાં પોતાના ત્રીજા માળે આવેલા ફ્લેટની ગેલેરીમાં ઉભા ઉભા માનવ એક હાથમાં કોફીનો મગ પકડીને તેના ધૂંટડા ભરતા ભરતા વરસાદ ની મજા માણી રહ્યો હતો. તેનું ધ્યાન રસ્તા પર પડ્યું. એક પ્રેમી યુગલ એકબીજાના હાથમાં હાથ પરોવીને વરસાદમાં પોતાની ધૂનમાં વાતો કરતા કરતા ચાલયે જતા હતા. ના એમને વરસાદની કંઈ પડી હતી ના તેમને આજુબાજુની દુનિયાની. તેમને જોઈને માનવના ચહેરા પર સ્મિત રેલાઈ ગયું અને આવી જ એક વરસાદની સાંજ ની ભૂતકાળની સ્મૃતિમાં એ સરી પડ્યો.

કાળાડિબાંગ વાદળોએ જમાવટ કરી હતી. સમી સાંજનો સમય હતો. બોયઝ હોસ્ટેલના રૂમ નં.12 માં મન, મનન, માનવ અને મનીષ પોતપોતાના કામ માં મશગુલ હતા. મન ફોન પર કોઈકની સાથે ચેટ કરી રહ્યો હતો, મનન રૂમ ની બહાર આંટાફેરા મારતો હતો, માનવ પેથોલોજી ના MCQ સોલ્વ કરતો હતો, અને મનીષ ડયુટી પરથી થાકેલો આવીને સુઈ ગયો હતો. અચાનક વરસાદે શ્રીગણેશ માંડ્યા. એટલામાં મનન ની રૂમ માં એન્ટ્રી થઈ, 'એ હાલો, ડુમ્મસ બટાકાપુરી ખાવા અને વરસાદમાં રખડવા.'

મન: 'આપણે ઓલવેઝ રેડી. ચલ એ માનવ આ થોથા મૂક સાઈડમાં અને માણસની જેવો બની થોડું જલસા બલસા કર. આગળ જઈને કંકોડુયે MCQ યાદ નઈ આવના તને. આ ઊંઘણસિંહ ને ઉઠાડો, આખો દિવસ ધોરયા જ કરતો હોય છે. ઉઠ એ ગેન્ડા!!!'

માનવ: 'ના ચાર, તમે લોકો જાવ. તમને ખબર છે ને મને વરસાદમાં પલળવું નથી ગમતું અને મારે 200 MCQ પતાવાના છે સાંજ સુધીમાં.'

મનીષ: (આળસ મરડીને) 'હા બસ 5 મિનિટ, તમે લોકો તૈયાર થાઓ હું બસ આ ઉઠ્યો.'

મનન (માનવને): 'બે ટોપા, તારા દર વખતના નાટક છે. આજે તો નઈ જ ચાલે, આજે તો તારે આવવું જ પડશે. આવા રોમેન્ટિક મૌસમ ની ક્યારેક મજા માણી જો. આવી મજા તારી આ પેથો અને માઈક્રો ની બુક નહીં આપે એ મારી ગેરેન્ટી.' એમ કહીને તેના હાથમાંથી બુક લઈ લે છે અને બાજુમાં મૂકી દે છે અને મનીષ ને લાત મારતા કહે છે, 'ઉઠ એ કુમ્ભકર્ણની ઓલાદ. તારે આવવું છે કે અમે એકલા જ રખડવા જતા રહીએ?'

મન: 'બાઈક લઈને જ જઈએ મસ્ત પલળતા પલળતા.'

માનવ: 'ના. તો હું નહિ આવું. મારે નથી પલળવું ચાર.'

મન: 'બે શું નાટક છે તારા!!'

મનન: 'સારું, તું મારી કાર લઇ લે. એમાં તો આવીશ ને?! અમે ૩ એકટીવા પર પલળતા જઇશું. ઓકે?'

માનવ: 'હા, સારું હું કાર માં આવું છું.'

મનીષ: 'ચાલો ભાઈઓ, આપડે રેડી.'

અને બોયઝ હોસ્ટેલ માંથી એક કાર અને એક્ટિવા ડુમ્મસની સફરે નીકળી પડે છે. એક્ટિવા પર ત્રણેય જણા ધમાચકડી મચાવતા અને આજુબાજુ ના લોકોને હેરાન કરતા સવારી ડુમ્મસ તરફ જઈ રહી હતી. બીજા બાજુ માનવ કાર માં મનોમન વિચારી રહ્યો હતો આજના ૨૦૦ MCQ અને રાતના બીજા ૨૦૦!! આજે રાત ખેંચીને પતાવવા પડશે. અને એમ કરતા કરતા સવારી પોતાના મુકામ પર પહોંચી ગઈ.

મન: 'મનન તું ઓર્ડર આપતો થા અમે પાર્ક કરીને આયા.'

મનીષ: 'મારા માટે અલગ થી એક એક ડીશ, કોઈને એક ટુકડો બી મળશે નહિ એમાંથી.'

મનન: 'હા ગેન્ડા, તારા માટે અલગ. આ ખાઈ ખાઈ ને એટલે જ ફૂલ્યો છે.'

મનન ઓર્ડર આપવા જાય છે. વરસાદ પોતાની ધૂન માં મસ્ત મગ્ન થઈને વરસી રહ્યો હોય છે.

વરસાદ, મિત્રોની જમાવટ અને બટાકાપુરી એટલે કાંઈ કહેવાનું જ રહેતું નથી. ચારેય મિત્રો વાતો કરતા કરતા મજા માણી રહ્યા હતા. એટલામાં એ જ જગ્યાએ એમની જેમ ચાર છોકરીઓનું એક ગ્રુપ આવ્યું. એમને જોઈને

મન: 'ભાઈ જરા પાછળ જોવો, આજે તો મેઘરાજા આપણા પર કંઈક વધારે જ મહેરબાન છે.'

મનીષ: 'ભાઈ, આનાથી વધારે શું જોઈએ, એના માન માં એક પ્લેટ વધારે ખાવામાં આવશે.'

મનન: 'જોઈ લો લ્યા, આનાથી જોરદાર કોઈ જોવા જ નહિ મળે.'

માનવ આ બધું સાંભળી રહ્યો હતો અને તે જોઈ રહ્યો હતો. તેની નજર અચાનક એક છોકરી પર સ્થિર થઈ ગઈ. ખબર નહિ કેમ પણ તેને જોઈને તેના પરથી તેની નજર જ હટતી નહોતી. અને તે છોકરી હતી પણ અપસરા જેવી સુંદર. તે તેને એકીટશે જોઈ જ રહ્યો હતો. અચાનક તે છોકરી ની નજર પણ માનવ પર પડી અને બંને ની નજરો મળી. સમય જાણે થોડા સમય સુધી થંભી ગયો, બધું જાણે સ્લો મોશન માં ચાલવા લાગ્યું હોય એવું તેને લાગવા માંડ્યું. તે છોકરીએ માનવ ને જ્યાં સુધી કોસ ના કર્યું ત્યાં સુધી જોઈ રહી. આ બધું તેના ત્રણેય મિત્રો આસ્ચર્ય થી આંખો ફાડીને જોઈ રહ્યા હતા.

મન: 'અલા આ તો બ્રેકિંગ ન્યૂઝ છે, સાલું જેને આજ સુધી ચોપડી બહાર જોયું નથી એ આજે એક છોકરી સામે આવી રીતે તાકીને જોઈ રહ્યો હતો. ભાઈ આનું હવે તો કંઈક સેટિંગ કરાવવું જ પડશે.'

માનવ:(અચાનક ધ્યાનભંગ થઈને) 'નાં હવે, કશું કરવાની જરૂર નથી. તમારું પતિ ગયું હોય તો આપડે હવે નીકળીએ?!'

મનીષ: 'તું વાંઢે જ મારવાનો.'

અને બધા પાર્કિંગ તરફ જવા માંડે છે. માનવ ફરી ફરી ને પાછળ જોઈ રહ્યો હોય છે. એટલામાં પેલી છોકરીઓનું ગ્રુપ પણ પાછું જઈ રહ્યું હોય છે તે જોઈને...

માનવ: 'તમે પહોંચો હું આવું એક અર્જન્ટ ફોન કરીને.'

અને તે પાછો ફરે છે. ફરી બંને જણા કોસ થાય છે અને ફરી બન્નેની નજરો મળે છે અને આ વખતે સ્માઇલની આપ-લે થાય છે. માનવ આગળ જઈને ફોન પર વાત કરવાની એક્સિંગ કરે છે અને પાછો ફરીને તેને જતા જોઈ રહે છે. તે જતી હોય છે અને જતા જતા તે છોકરીના હાથમાંથી ઉતાવળ માં તેનું પર્સ પડી જાય છે અને તે જતી રહે છે. આ બનાવ ને માનવ ધ્યાન થી જોઈ રહ્યો હોય છે. તે તરત જ વરસાદ માં પલળતા પલળતા દોટ મૂકે છે અને તેનું પર્સ ઉપાડી લે છે અને પાછળ થી તેમને બૂમ પાડે છે પરંતુ ત્યાં સુધી માં તે લોકો બહુ દૂર નીકળી ગયા હોય છે.

આ આખો બનાવ તેના ત્રણેય મિત્રો દૂરથી જોઈ રહ્યા હોય છે અને આસ્ચર્ય માં એકબીજા ના મોઢા સામે તાકીને ઉભા રહ્યા હોય છે. જે માણસ ચોપડીઓની બહાર ની દુનિયા થી સાવ અજાણ્યો હોય છે, જેને વરસાદમાં પલળવાના નામ માત્ર થી ચીડ ચડતી હોય છે તે માણસ ને આ સ્વરૂપ માં જોઈને આસ્ચર્યચકિત હોય છે. માનવ દોડતો દોડતો તેમની પાસે આવે છે અને કહે છે

માનવ: 'યાર, પ્લીઝ મને એક્સિટવા આપો તમે કાર માં આવોને. આજે નહિ તો ક્યારેય નહિ. પહેલી વાર કોઈ છોકરીને જોઈને મન માં અજબની લાગણી થઈ છે.'

મનન: 'આ ચાવી લે અને ફટાફટ ઉપડ. અને અમારી દોસ્તી ની લાજ રાખજે. ખાલી હાથે પાછો ફરતો નહીં, ખુશખબર લઈને જ આવજે.'

અને માનવ આવા વરસતા વરસાદ માં રોડ પર એકટીવા દોડાવી મૂકે છે. આજે માનવ મન બનાવીને જ નીકળ્યો હોય છે. તે આજે કુલ સ્પીડ માં ચાલવતો હોય છે. અડધા રસ્તા સુધી પહોંચી જાય છે પણ તેને કોઈ મળતું નથી. તે હતાશ થઈ જાય છે. એટલામાં થોડે દૂર તેની નજર પડે છે એક વૃક્ષ નીચે આવા વરસાદ માં તે છોકરીઓ ઉભી રહી હોય છે તેમના માંથી કોઈકનું એક્સિટવા ખરાબ થઈ ગયું હોય છે. માનવના મન માં શક્તિનું સંચાર થાય છે.

તે પોતાનું એક્સિટવા પાર્ક કરી વરસાદ માં પલળતો પલળતો તેના ગમતા પાત્ર ની નજીક જાય છે અને કહે છે.

માનવ: 'એક્સક્યુઝ મી, મિસ તમારું પર્સ ડુમ્મસ પડી ગયું હતું.'

માનસી: 'ઓહ શીટ, મારુ તો ધ્યાન જ નહતું. થેન્ક યુ સો મચ. તમે આટલે બધે દૂર આ પર્સ આપવા આવ્યા. રિયલી માણસાઈ હજી દુનિયામાં છે. બાય ધ વે, આઈ એમ માનસી એન્ડ યુ?'

માનવ: 'માનવ.'

માનસી: 'નાઇસ ટુ મીટ યુ માનવ.'

બસ આટલી ક્ષણિક પળ ની વાત કરીને માનવ પાછો ફરે છે અને પોતાના એકટીવા તરફ જવા માંડે છે. તે ઘણું બધું કહેવા માંગતો હોય છે પણ હતાશ મને પાછો ફરે છે

એટલામા પાછળ થી બૂમ પડે છે.

માનસી: 'માનવ...'

માનવ પાછો ફરે છે અને ત્યાં જાય છે.

માનસી: 'ઇફ યુ ડોન્ટ માઈન્ડ, મારી હેલ્પ કરી દઇસ થોડી વધારે, મારુ એકટીવા બગડી ગયું છે તો...'

માનવ બરાબર તક ઝડપી લે છે.

માનવ: 'એક કામ કર, એકટીવા થોડે આગળ એક ગેરેજ છે ત્યાં મૂકી દે અને જો તને વાંધો ના હોય તો મારા એકટીવા પાછળ બેસી શકે છે. આઈ વિલ ડ્રોપ યુ.'

બસ પછી તો જોઈતું તું જ શું. એક પ્રેમસંબંધ નું પ્રથમ પ્રકરણ શરૂ થયું. નંબર ની આપ લે તો એ જ દિવસે થઈ ગઈ.
ધીમેધીમે ગુડ મોર્નિંગ મેસેજ લવ યુ માં પરિણમ્યા, એક રેન્ડમ મેટિંગ ધીમે ધીમે રૂટીન મિટિંગ થઈ ગઈ.
મજાની વાત એ થઈ કે માનસી પણ મેડિકલ સ્ટુડન્ટ જ હતી. બંને ભણવાના બહાને તો ફરવાના બહાને મળતા રહ્યા.

5 વર્ષ વીતી ગયા પરંતુ હજી આ યાદો માનવ માટે એમ જ અકબંધ હતી. એટલા માં વીજળીના કડાકાઓનો અવાજ આવ્યો અને માનવ વર્તમાન માં પાછો ફર્યો.

'કોફી સાથે જો આવા વરસાદ માં જો બટાકાપુરી મળી જાય તો આ મજા માં ચાર ચાંદ લાગી જાય નહિ!!'

'હા' માનવ એ કહ્યું અને પાછળ ફર્યો.

માનસી એક હાથ માં કોફી અને બીજા હાથ માં ગરમાગરમ બટાકાપુરી ની ડીશ લઈને ઉભી હતી.

માનવ: 'તને મારા મન ની બધી જ વાતો ની ખબર પડી જાય છે નહિ?'

વરસાદ, બટાકાપુરી, બે પ્રેમીઓ અને પ્રેમ ની વાતો આ વાતાવરણ જ કંઈક અલગ હોય છે.

માનસી: 'શું વિચારતો હતો ઉભા ઉભા?'

માનવ: 'હું વિચારતો હતો કે ભગવાન ની પણ જબરી રમત છે એ દિવસે મારુ નસીબ હતું કે તારું એકટીવા બગડ્યું, તારું પર્સ પડી ગયું અને આપણે મળી ગયા. જો એવું ના થયું હોત તો?'

માનસી: 'આપણા નસીબ માં મળવાનું લખ્યું જ હતું એટલે આપણે મળી જ ગયા. પણ નસીબ તો હતું જ બાકી ક્યાં આપણે ભેગા થાત.'

અને બન્ને એકબીજાને ભેટી પડે છે.

માનસી(મનમાં): તને તો એ વાત ની ખબર જ નથી કે પેહલી જ નજરે તને હું મારુ દિલ આપી બેઠી હતી. એ પર્સ મેં જાણી જોઈને જ પાડ્યું હતું અને એકટીવા કંઈ બગડ્યું ન હતું, મને વિશ્વાસ હતો કે તું આવીશ જ એટલે એ પણ એક જાત નું નાટક જ હતું.'

બહાર ની બાજુ મુશળધાર જળની વર્ષા થઈ રહી હતી અને અહીં પ્રેમની વર્ષા થઈ રહી હતી.

MISTAKES
are proof
that you are
TRYING

GOVERNMENT
MEDICAL COLLEGE
SURAT

Faculty Corner

- **By Dr. Ragini Verma:**

CONTRACEPTION: PAST, PRESENT & FUTURE

"Contraception has diverse health and non-health benefits and is one of the best investments for women's, children's and adolescents' health"

Over the past 25 years, considerable progress has been made in women's sexual and reproductive health, including increases in contraceptive use, spurred by the Millennium Development Goals (MDGs) and the 1994 International Conference on Population and Development (ICPD). The Secretary-General's 'Every Woman Every Child' strategy catalysed increased leadership and commitment from governments and development partners, United Nations agencies, nongovernmental organisations, foundations, academia and professional associations for achieving universal access to reproductive health. The updated Global Strategy for Women's Children's and Adolescents' Health 2016-2030 was launched to help further the Sustainable Development Goals that encompass many key aspects including access to sexual and reproductive health.

Coitus interruptus Coitus interruptus is probably the oldest form of birth control still practised today.

Chemical contraception For thousands of years women have inserted fruit acids, jellies, pastes and various mixtures into their vagina in an attempt to prevent conception. Environments that are either sharply acidic or alkaline are hostile to sperm and therefore these methods may have had some effect. Since the 1600s, vaginal douches have been used after intercourse as contraceptives but are not recommended as either safe or effective.

1885 The first commercial vaginal suppository using cocoa butter and quinine sulphate was developed by Walter Rendell, an English pharmacist. This was later replaced by hydroquinine, a more potent spermicide, and sponges soaked in quinine sulphate. **1906** Friedrich Merz developed the first known commercially produced spermicidal jelly, called Patentex. During the 1950s, more effective chemicals such as nonoxinol-9 were developed. Research is ongoing into a range of microbicides which will prevent infection with HIV and other sexually transmitted infections (STIs), some of which may also be contraceptive.

Male barrier methods (condom) Early Egyptians used various forms of penis protectors for protection against disease and insects, and as badges of rank and decoration. **1564** Gabriello Fallopius recommended a moistened linen sheath for protection against STIs. **18th century onwards** Condoms were made from animal intestines. **1843** Vulcanisation of rubber developed by Goodyear and Hancock, and rubber condoms replaced skin condoms. **1930s** Crepe rubber was replaced by latex. **1997** First polyurethane condom launched in the UK: stronger, less sensitive to heat and humidity, and not damaged by oil-based lubricants. **2005** A new synthetic non-latex condom was launched. Modified designs and types of condoms are now available to provide greater variety and choice.

Female barrier methods: diaphragms, caps and condoms For centuries, many items such as leaves and sponges were used as vaginal barriers. Sponges have continued to be used in one form or another up to the present day with the development of spermicide-releasing sponges. **1882** Dr C Hasse credited with inventing the diaphragm. **1883** Aletta Jacobs described a vulcanised rubber cap. Known as the Dutch cap, it had an integral circular watchspring and covered the upper vagina and cervix. This allowed women to control their own fertility for the first time. **early 1900s** Female condoms ('Capote Anglais' or Feminine Sheaths) made of rubber were first available. **1992** Polyurethane female condoms designed to line the vagina were introduced and Femidom became available.

Natural family planning Periodic abstinence has been used as a birth control method ever since 19th century. Von Baer identified the female ova, and in the 1930s studies by Ogino in Japan and Knaus in Austria showed when ovulation and thus fertilisation occurred. This knowledge enabled improved calculation of the fertile and infertile times of a woman's menstrual cycle. The Ogino-Knaus theory, which became known as the *Calendar Method* in 1934, was promoted by the Roman Catholic faith, which continues to denounce all artificial birth control methods. **1940s** Improved understanding of ovulation and temperature changes led to development and use of the *temperature method*. **1964** Following research into cyclical changes in cervical mucus, the Billings method (also known as *ovulation or cervical mucus method*) was introduced.

Intrauterine devices **1960s** Plastic IUDs were developed (Lippes Loop, Margulies Spiral, Saf-T-Coil). **1969** Copper IUDs were introduced. **1996** Hormonal-releasing devices (intrauterine systems) introduced. **1997** First copper frameless IUD

introduced (Gynefix). **1998 to date** Continuing research into IUDs with modified shapes or with more copper. Combined copper and hormonal IUDs are also being researched.

Hormonal contraception

Combined oral contraceptive pills--Oral contraceptives date back more than 2000 years. **1945** Syntex SA was established to produce steroids from diosgenin (a plant steroid) **1950s** Work by Gregory Pincus, Carl Djerassi, John Rock and others resulted in the development of oral contraceptive. **1957** Norethynodrel, mestranol and norethindrone (with estrogen) were approved by the United States Food and Drug Administration (FDA) for menstrual disorders. **1960** FDA approved norethynodrel-Enovid as a contraceptive. The first large-scale British clinical trials of oral contraceptives were carried out. Each pill used in the 1960s was roughly equivalent to seven of today's pills. **1980s** onwards Pills *containing new progestogens* were developed: desogestrel in 1982; gestodene in 1987; norgestimate in 1991. These are commonly referred to as '*third generation*'. **1981** *Triphasic pills* providing hormones in three phased sequences were introduced. **2002** The first combined pill (Yasmin) to contain the new progestogen, *drospirenone* became available. The monthly regimen of 21 active pills containing estrogen and progestogen, followed by a seven-day break of no pills (or seven placebo tablets) was created to promote a monthly withdrawal bleed and so mimic the menstrual cycle. Continuous use of COCs reduces the number of monthly bleeds.

Progestogen-only pills--**1969** The first progestogen-only pill contained chlormadinone acetate, followed by pills containing norethindrone and norgestrel. **2002** The first new progestogen-only pill containing desogestrel became available

Emergency contraception--**1960s** The first hormonal preparations used high doses of estrogen alone, taken over five days. **1970s** Combined estrogen and progestogen (called the Yuzpe regimen) replaced estrogen used alone. **1976** IUDs inserted postcoitally were found to be very effective. **2000** The first specifically licensed progestogen-only EC was launched which is used today. It is licensed for use up to 120 hours after unprotected sex.

NEW PREPARATIONS

Injectable contraception--**1950s** The first systemic contraceptives using short-acting progestogens were developed. These were administered orally and had to be given frequently. **1974** Depo-Provera was licensed for contraceptive use.. A sub-cutaneous preparation of DMPA is most commonly used injectable contraceptive today.

Implants--**1967** The development of contraceptive hormone-filled silastic capsules which could be implanted under the skin started in America. **1993** **Norplant**, consisting of six **progestogen (levonorgestrel)- releasing rods**, was introduced in the UK. **1999** Introduction of single rod implant (**Implanon**) containing etonorgestrel.

Hormone-releasing vaginal rings--Contraceptive vaginal rings containing contraceptive hormones have been studied since the early 1970s. **2009** **NuvaRing**, a combined estrogen and progestogen ring became available. It is used for three weeks, followed by seven hormone-free days.

Contraceptive skin patches and gels--**2003** Contraceptive patch (Ortho Evra) containing ethinylestradiol and Norelgestromin became available – one patch per week for three weeks, followed by seven hormone-free days. Research is ongoing into the use of gels applied to the skin as hormone delivery systems & contraception

Anti-progesterones--Research is addressing the use of anti-progesterone compounds (known as progesterone receptor modulators – PRMs) for contraception in a variety of forms.

Contraceptive vaccines--Vaccines are being researched to prevent the production of the pregnancy hormone, human chorionic gonadotrophin (hCG).

First they ignore you,
Then they laugh at you,
Then they fight you,
And then you Win.
- Gandhi

• By Dr. Nimesh Verma

Bio-Medical Waste Management Rules

- The MoE, F&CC has notified the new BMW (M) Rules, 2016 on 28TH March, under the Environment (Protection) Act, 1986 to replace the earlier Rules (1998) and the amendments thereof.
- Published in the Gazette of India, Extraordinary, Part II, Section 3, Sub-section (i)

This New Rules are more.....

- comprehensive in nature
- It contains important features of BMW (M & H) Rules, 1998
- Several new provisions have been added in the new Rules.

Major Difference between BMW Rules 1998 & 2016

	1998	2016
1	Occupiers with more than 1000 beds required to obtain authorisation	Every occupier generating BMW, including health camp or ayush requires to obtain authorisation
2	Operator duties absent	Duties of the operator listed
3	Biomedical waste divided in ten categories	Biomedical waste divided in 4 categories
4	Rules restricted to HCEs with more than 1000 beds	Treatment and disposal of BMW made mandatory for all the HCEs
5	No format for annual report	A format for annual report appended with the rules
6	Shudule I, II, III, IV, V	Change of Shudule I, II, III, IV

Cat.	Type of Bag/ Container used	TYPE OF WASTE	Treatment /Disposal options
Yellow 	non-chlorinated plastic bags Separate collection system leading to effluent treatment system	a) Human Anatomical Waste b) Animal Anatomical Waste c) Soiled Waste d) Expired or Discarded Medicines e) Chemical Waste f) Micro, Bio-t and other clinical lab waste g) Chemical Liquid Waste	Incineration or Plasma Pyrolysis or deep burial*
Red 	non-chlorinated plastic bags or containers	Contaminated Waste (Recyclable) tubing, bottles, intravenous tubes and sets, catheters, urine bags, syringes (without needles) and gloves.	Auto/ Micro/Hydro and then sent for recycling, not be sent to landfill
White 	(Translucent) Puncture, Leak, tamper proof containers	Waste sharps including Metals	Auto or Dry Heat Sterilization followed by shredding or mutilation or encapsulation
Blue 	Cardboard boxes with blue colored marking	Glassware	Disinfection or auto/ Micro/hydro and then sent for recycling.

SCHEDULE-IV (2016)
LABEL FOR BIO-MEDICAL WASTE CONTAINERS/BAGS (PART 'A')

BIOHAZARD SYMBOL

BIOHAZARD

CYTOTOXIC HAZARD SYMBOL

CYTOTOXIC

HANDLE WITH CARE

Note : Label shall be non-washable and prominently visible.

Patients & Visitors:

It's okay to ask health care providers if they have cleaned their hands.

ACCIDENT REPORTING

When any accident occurs at any institution or facility or any other site where bio-medical waste is handled or during transportation of such waste, the authorised person shall report the accident in Form-III to the prescribed authority along with the remedial action.

CONCLUSION

- The new Rules on BMW are elaborate, stringent and several new provisions have been added in it.
- The new Rules have definitely cleared certain ambiguities of the previous one but still lacks on many fronts.

• By Dr.Latika Shah

હું સપનાને વાવું છું.

સપનાઓના રંગ રૂપ અલગ અલગ હોય છે. પણ એને પરિપુર્ણ કરવા માટે તમે પગલા માંડો તો એ શક્ય છે અશક્ય નથી. સપનાને વાવતા શીખો. તમારા સપનાને ઓળખો.આપણા બધાના મનમાં ક્યાંકને ક્યાંક આપણા સપના હોય છે. એ મનમાં ધુમરાયા કરતા હોય છે. પણ ક્યારેક આપણને ખબર નથી પડતી કે શરૂઆત ક્યાંથી કરવી. ક્યારેક કોઈક બુક લખવાની ઈચ્છા,કોઈ વાર કરીના કપૂર જેવું ઝીરો ફીગર કરવાની ઈચ્છા,મેરેથોન દોડવાની ઈચ્છા,ટાઈમ મેગેઝીનના કવર પેજ પર આવવાની ઈચ્છા, નદી કિનારે એક ઘર લેવાની ઈચ્છા .... એક લક્ષ્ય એક સપનું

નક્કી કરો. થોડો સમય પોતાની સાથે ગાળો. નક્કી કરો કે કયું સપનું તમને જીંદગીની ખરી મઝા આપશે? તમારા જાતને તપાસો. પછી એને પૂરા કરવા માટેના પગલા લો. ઘણીવાર જીંદગીમાં રોજની ભાગદોડમાં ઘણા બધા પાસાઓને વિચારીને જીંદગીમાં જે સહેલું લાગ્યું હોય ,કોઈવાર માતાપિતા માટે, પત્ની માટે, પતિ માટે આપણે આપણા સપનાને ખુશામાં ક્યાંક મુકી દઈએ છીએ. અને એને પુરા કરવા માટેનો પ્રયત્ન છોડી દઈએ છીએ, પણ એ થોડા વર્ષમાં ના ધારેલી જીંદગીથી થાક લાગવા માંડે છે.સપનાને પ્રામાણિક પણે પુરા કરાવા માટે તમારી જાતને પુછો. સપના સાચા પડવા માટે જ હોય છે. જરૂર હોય છે. એને ઓળખવાની.. સપના અઘરા હોય છે. અશક્ય નથી હોતા. રૂટીન લાઈફ ઈઝી હોય છે.એટલે કે સપના માટે વિચારવું અને પુરા કરવા માટે સંઘર્ષની જરૂર હોય છે. કોઈ પણ નિર્ણય ના કરવાં કરતા એકાદ નિર્ણય કરવો તે સારી બાબત હશે,એવું નહીં?

પહેલી શરૂવાત ..માનોકે સપનું શક્ય છે. કમનસીબ છે. ઘણા બધા કે જે લોકો પોતે જ એવું માને છે. માત્રું સપનું અશક્ય છે".Optimism" હકારાત્મક અભિગમ એક પહેલું પગથીયું છે. આ સપનાના પ્રવાસમાં તમારા અદરના વિશ્વાસને જગાડો. ઉઘાડી આંખે સપના જુઓ. તમારા બાળકમાં પણ સપના ઉગાડવાની તાકાત છે. અને એને પણ સીંચતા શીખવાડો.

તક સામે જ હશે.એકવાર તમે તમારું કમીટમેન્ટ કરશો તો તક સામે મળશે.એક નવી જ દુનીયા તમારી આગળ ખુલશે. એ તક પહેલા પણ દ્વારે જ હતી પણ તમે નોંધ્યું જ નહીં. સાચકોલોજીકલ વિચારીએ તો, માઈન્ડ એક વસ્તુને ઝુમ ઈન અને આઉટ કરે છે. એ એજ જોવે છે જે તમને જોયતું હોય છે. કહેવાય ને કે આંખ એજ જુએ અને સાંભળે છે. જેને મન શોધતું હોય.

સપનાને સ્વભાવ બનાવો: યોગ્ય ક્ષણની રાહ ન જુઓ, દરેક ક્ષણને યોગ્ય બનાવો દરેક પળ કિંમતી હોય છે અબ્દુલકલામ કેહ છે ને,સપના એવા હોવા જોઈએ કે જે ઉંઘવા ના દે.

નિર્ણય પછી Will Power કરતા Why Power:તમે એકવાર નિર્ણય લેશો. પછી તમારી Will Power કરતા Why Power પર આધાર રાખતા થઈ જશો. તમારા પોતાનામાં ઉર્જાનો ભંડાર હોય તેવું લાગશે. તમે પર્વતના ટોચ પર છો એવું ફીલ કરશો Student Teacherબંનેના રોલમાં આવી જશો નવું લોજીક,જુના રુલ ને તોડતા અને આઝાદીને અપનાવતા શીખી જશો. તમે લોકો કરતા પરિશિતીને જુદી જુદી ફેમમાં, તમારી રુચી પ્રમાણે પરિશિતીને નિયંત્રણ કરતા શીખી જશો. એક ડોટ ને બીજા એક ડોટ સાથે કનેક્શન કરી શકશો.

ભુતકાળના ભય ખોટા હતા, અને ભવિષ્યના ભય ખોટા હશે.એક સમય આવશે કે તમને નવાઈ લાગશે કે ભુતકાળના ભય કેટલા તર્કવિહીન હતા. એના પરથી તમે માનશો કે ભવિષ્યના ભયની લડાઈ હું આરામથી જીતી જઈશ. માન્યતાની લડાઈ જીત્યા પછી કઈ પણ સર કરવું સહેલું છે. જ્યારે "Why" સ્ટ્રોંગ થઈ જાય છે. ત્યારે "How" બહુ જ સરળ હોય છે. ડરને એક પ્રકીયાના ભાગરૂપે જુવો. એ સિગ્નલ છે,કે તમે સાચી દિશા તરફ છો.

દરેક લોકોનો નવો દ્રષ્ટિકોણ તમારા સપનાને સુંદર બનાવશે.:લોકોની મદદ લો.લોકો તમારી મદદ કરવા તૈયાર જ હોય છે. પ્રેમ થી વિનમ્રતા થી મદદ માંગો.

સમયમર્યાદા નક્કી કરો.:સમયમર્યાદા એક દબાણ લાવે છે. એક દીશા નક્કી કરે છે. એક દીવસ નક્કી કરો.એક ડાયરી લો. એમા તમારા સપના ને લખો. એક કેલેન્ડર લો એમા લાલ અક્ષરે એ ક્યારે પુરુ કરશે એ લખો.

શાહરુખ ખાનનો ડાયલોગ છે ને,

Kehtehain ki ....Agar kisicheezkodil se chaaho to purikayanatuseytumsemilane ki koshishmein lag jaatihai.

ચાલો તારા મારા સપનાને એક હકીકત બનાવીએ..

ડો.લતિકાશાહ.

Photos of the Month

Dr.Latika Shah
Microbiology Department

Dr.Divyang Dave
Surgery Department

Akash Goyal
Batch No- 89

Mrunal Shah
Batch No. 93

“Excellence is not a skill. It is an attitude.”

Follow Us:

@governmentmedicalcollegesurat

@gmcsurat

Website : www.gmcsurat.edu.in